

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Filozofická fakulta

Ústav věd o umění a kultuře

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor práce a studijní obor: Jan Vitoň, Kulturní studia

Název práce: Odvrácená strana komiky her Divadla Jára Cimrmana

Oponent práce: Mgr. Martin Kaplický, Ph.D.

Slovní vyjádření, náměty a otázky k obhajobě:

Bakalářská práce Jana Vitoňe usiluje o novou interpretaci produkce Divadla Jára Cimrmana. Vymezuje se především proti stereotypnímu spojování jejich komiky s tzv. „laskavým českým humorem“. Pokud se totiž na fungování „cimrmanovské“ komiky podíváme detailněji, ukáže se, že pracuje se situací a reprezentacemi postav, které laskavé nejsou. Dovolím se předeslat, že Vitoň ve své práci jednoznačně uspěl. I když nemusíme souhlasit, se všemi jeho vývody, i když můžeme argumentovat, že některé jeho analýzy by zasloužily zohlednění opominutých souvislostí, i když se na některých místech setkáváme s problematickými generalizacemi, musíme práci přiznat, že otevírá v souvislosti s Divadlem Jára Cimrmana nové otázky, a to je na úrovni bakalářské práce jednak čin ocenění hodný, jednak neobvyklý.

V práci můžeme vysledovat tři základní fáze výkladu. V první autor píše o historii DJC, v druhé představuje svůj základní metodologický nástroj – teorii komiky Vladimíra Boreckého, a ve třetí prizmatem Boreckého teorie nahlíží DJC. Druhá a třetí fáze se mnohdy prolínají, a to považuji za klad práce. Vitoň nečeká až dokončí výklad Boreckého komplexní teorie, ale okamžitě ji doplňuje příklady z her DJC. Práce tak získává na živosti a přesvědčivosti. První „historická“ část s následujícími výklady příliš nesouvisí, to však není jejím hlavním problémem. Tím je, řekl bych, její „publicistický styl“. Ten je reprezentovaný například na straně 11, kde autor tvrdí: „Odtud zbýval následně už jenom krůček k vytvoření vlastního rozhlasového pořadu Vinárna U Pavouka, ze které následně vzešlo Divadlo Jára Cimrmana, jehož režisérem se **ne náhodou** (zvýraznil M. K.) stal Ladislav Smoljak.“ On někdo tvrdí, že se Ladislav Smoljak stal režisérem DJC náhodou? Nebo ta nenáhodnost souvisí s tím, že se neúspěšně hlásil na režii na DAMU? Nestačilo by napsat, že se stal režisérem DJC? To je samozřejmě marginálie a hodnotu Vitoňova textu to nesnižuje, dovolím si však tvrdit, že Vitoňova práce by lépe vynikla bez těchto „ozdob“.

Jak jsem již zmínil, Vitoňovu argumentaci považuji za kvalitní a její největší přínos shledávám ve využití Boreckého charakteristik komiky jako imaginativního zdvojování skutečnosti pro interpretaci DJC. Vitoň zde ukazuje různé případy tohoto zdvojování, v rámci kterého se mnohdy pracuje s monstrozitou, předsudky či výsměchem, tedy rysy, které neodpovídají představám o laskavosti. Za obzvláště zajímavou považuji podkapitolu, ve které analyzuje spojitost alibismu a mystifikace.

Na závěr si dovolím otázku. Vitoň se během svého výkladu opětovně vymezuje vůči výhradnímu spojování DJC s „laskavým humorem“. Laskavost humoru se z Boreckého perspektivy jeví jako oxymóron. Přesto je toto označení často používáno. Chápal by ho autor pouze jako klam, nebo by bylo možné odůvodnit jeho existenci a „chytlavost“ interpretačním zbytněním některého z momentů, na které sám Vitoň v práci poukazuje? Nebylo by k tomuto momentu možné použít třeba jeho úvahy o mystifikaci a alibismu?

Celkově práci hodnotím jako kvalitní, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit jako výbornou.

Navrhovaná klasifikace: výborně

.....
podpis oponenta práce

V Českých Budějovicích dne 9. 6. 2021

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	----------------	-------------	-------	-----------